10 Σεπτεμβρίου 2016

Asa K. Jennings: Ο άνθρωπος που έσωσε πάνω από το 15% των Ελλήνων της Μικράς Ασίας το 1922

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

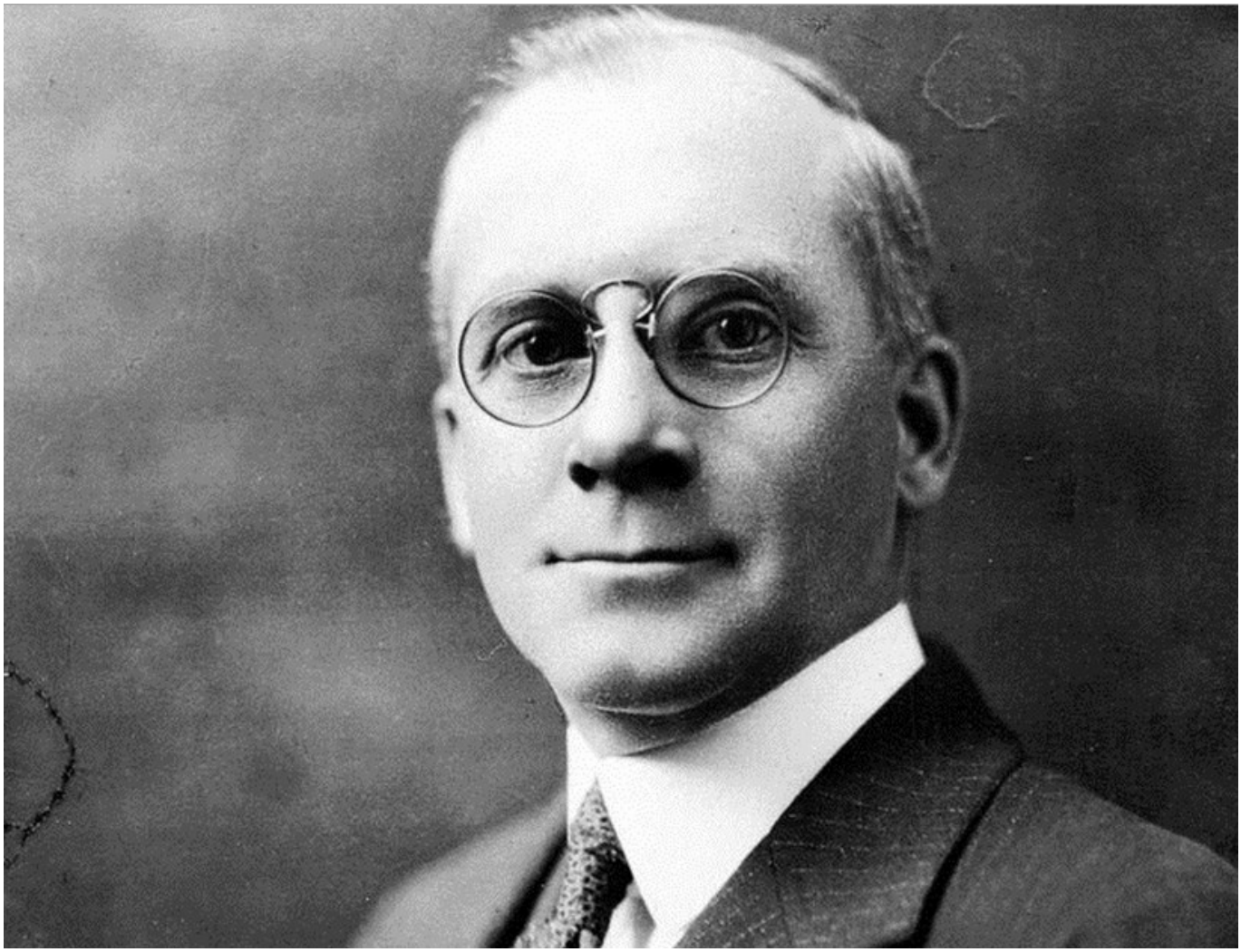

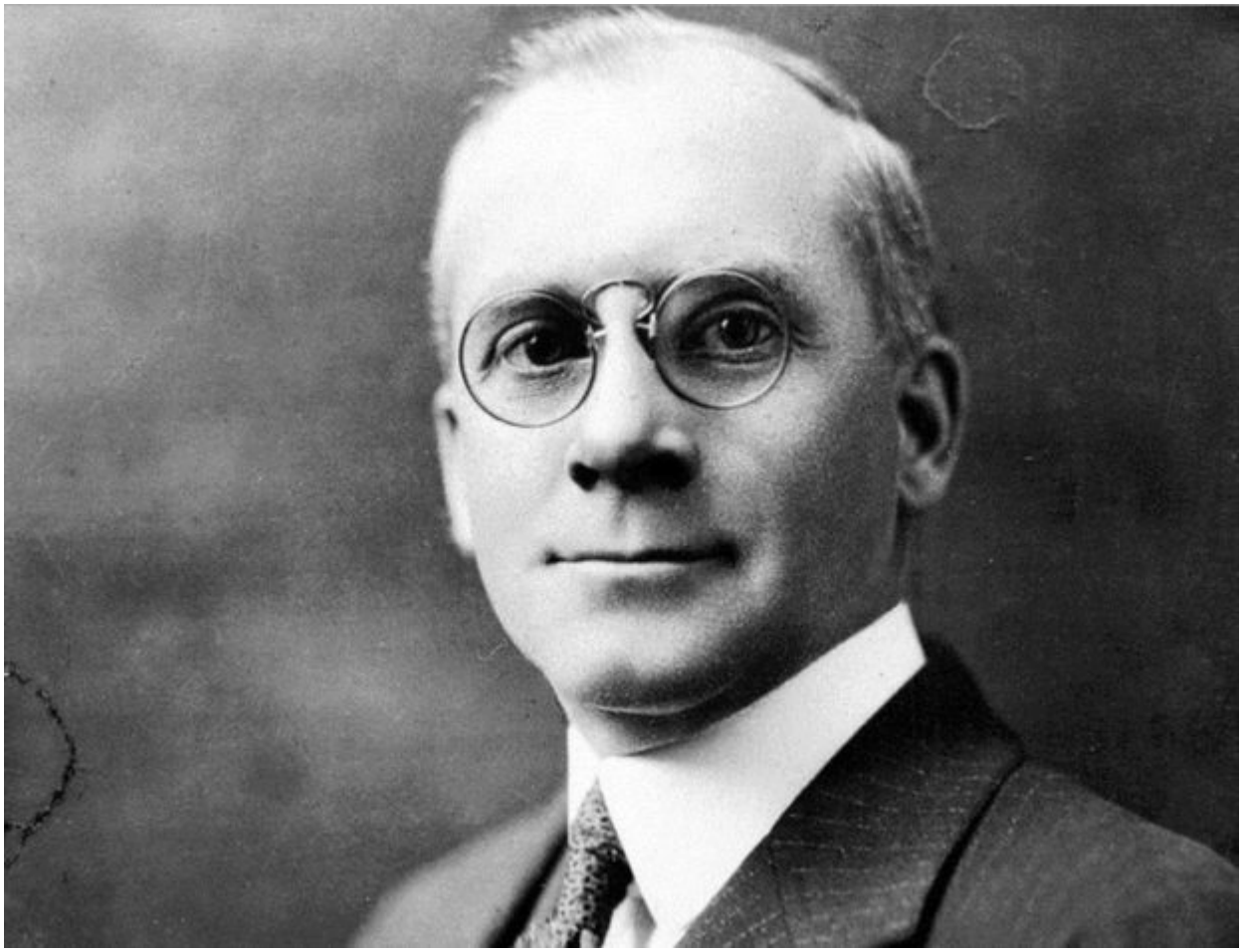

Λίγοι στην Ελλάδα και την Τουρκία γνωρίζουν το όνομά του! Είναι ο άνθρωπος που έσωσε πάνω από το 15% του πληθυσμού της Ελλάδος!

31 Αυγούστου 1922: Οι φόνοι, οι εμπρησμοί, οι λεηλασίες και οι βανδαλισμοί γίνονταν κάτω από την μύτη των "συμμάχων", που παρακολουθούσαν αδιάφοροι από μακριά τον «συνωστισμό στην αποβάθρα». Φωτογράφιζαν απαθέστατοι το "show", πετώντας μάλιστα πίσω στην θάλασσα τους απεγνωσμένους που έφταναν ως τα πλοία. Όσοι τελικά σώθηκαν, το κατάφεραν ύστερα από την ανθρωπιστική παρέμβαση του Αμερικανού Asa K. Jennings που μεσολάβησε και τελικά ύστερα από δύο ημέρες δόθηκε η δυνατότητα σε χιλιάδες πρόσφυγες να βρουν καταφύγιο στα "Πλοία της Συμπόνιας" και να καταλήξουν στην Ελλάδα!
Προπομπός του Jennings και φωτεινή εξαίρεση της διεθνούς απάθειας μπροστά στο έγκλημα ήταν ένας άγνωστος Ιάπωνας πλοίαρχος, που τις ώρες της μεγάλης σφαγής μόνος αυτός και το πλήρωμά του άδειασαν στην θάλασσα το φορτίο τους για να μαζέψουν όσον το δυνατόν περισσότερες κυνηγημένες ψυχές.Από τις προκυμαίες έφευγαν οι βάρκες γεμάτες με Έλληνες και Αρμενίους πρόσφυγες, κατευθύνονταν προς τα ξένα πλοία, που παρέμεναν για να υπερασπιστούν και να δεχτούν τους συμπατριώτες τους, αλλά δεν είχαν διαταγές να δεχτούν τους ντόπιους για να μην προσβάλουν τους Τούρκους. Όταν οι βάρκες προσάραζαν στα

βρετανικά πολεμικά πλοία και προσπαθούσαν να δέσουν, οι ναύτες έκοβαν τα σκοινιά. Μερικές βάρκες καταποντίστηκαν, τους ανθρώπους τους έριχναν στην θάλασσα και από την προκυμαία άλλοι προτιμούσαν να πνιγούν κι από μόνοι τους. Κάποιοι προσπαθούσαν να ανέβουν στα πλοία αλλά οι Άγγλοι τους έλουζαν με καυτό νερό. Οι Ιταλοί, που έμειναν στην θάλασσα της Σμύρνης περισσότερο από τους άλλους, δέχονταν στα πλοία όσους κατάφεραν να τους πλησιάσουν. Οι Γάλλοι δέχονταν μόνο όσους μπορούσαν να προφέρουν στα γαλλικά έστω με κακή προφορά "Είμαι Γάλλος, όλα τα χαρτιά μου κάηκαν". Σε λίγο τους Αρμενίους καθηγητές περικύκλωσαν πιτσιρίκια και προσπαθούσαν να μάθουν αυτή την μαγική φράση.

Ο πλοίαρχος του αμερικάνικου αντιτορπιλικού έδιωχνε τα παιδιά, φωνάζοντας: "Μόνο Αμερικάνοι!". Στα πολεμικά πλοία οι ξένοι ναυτικοί παρακολουθούσαν με τα κιάλια την σφαγή και φωτογράφιζαν. Αργότερα άρχισαν να παίζουν οι μπάντες, στραμμένες προς την προκυμαία. Δεν άντεχαν να ακούνε τον κόσμο να σφάζεται…
Όμως ο Jennings δεν ήταν από τους ανθρώπους, που θεωρούσε, ότι "δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα", ούτε από εκείνους που ξεχώριζε τους ανθρώπους σύμφωνα με το θρησκευτικό τους "πιστεύω".

Όταν ο Ελληνικός στρατός εγκατέλειψε την Σμύρνη, είχε οργανώσει την Επιτροπή Σωτηρίας και παρείχε ανθρωπιστική βοήθεια στον πληθυσμό. Μετά από την πυρκαγιά η έλλειψη νερού, καυσίμων και γενικώς της τάξης ταλαιπωρούσε τον κόσμο και ο Jennings πήγε στο τουρκικό στρατόπεδο για να συναντήσει τον Κεμάλ. Οι Τούρκοι έδωσαν στον πάστορα επτά ημέρες για να φυγαδεύσει από την πόλη τον κόσμο, εκτός τους άνδρες 17-45 ετών, τους οποίους τους περίμεναν τα στρατόπεδα εργασίας προκειμένου να εργασθούν για να επανορθώσουν τις ζημιές που έγιναν από την Ελληνική εκστρατεία.

Πώς καταγράφει τα σχετικά γεγονότα ο εγγονός του Asa K. Jennings, Roger:
"Αφού έγινε η συμφωνία με τον Κεμάλ ο Asa ζήτησε και έλαβε μια βάρκα με πηδαλιούχο από το Πολεμικό Ναυτικό των ΗΠΑ. Πρώτον, πήγε στο γαλλικό εμπορικό πλοίο "Pierre Loti". Το πλοίο είχε άφθονο χώρο για να αναλάβει τους πρόσφυγες για την ασφάλεια τους σε ένα κοντινό Ελληνικό νησί. Ο γάλλος καπετάνιος δεν ήθελε να εμπλακεί και απέπλευσε με ένα άδειο πλοίο, ενώ χιλιάδες ικέτευαν να διασωθούν. Μακρύτερα στο λιμάνι ήταν ένα ιταλικό πλοίο, η Κωνσταντινούπολη. Ο Ιταλός καπετάνιος του πλοίου συμφώνησε να αναλάβει 2000 άτομα, αλλά πρώτα έπρεπε να λάβει ένα ποσό! Ο Asa το θεώρησε ρεαλιστικό και πλήρωσε το τίμημα-δωροδοκία και επιβιβάσθηκαν τα 2000 άτομα! Στην συνέχεια ο Ιταλός καπετάνιος απαίτησε μια αύξηση της δωροδοκίας. Όταν τους προκάλεσε ο Jennings, οι Ιταλοί είπαν ότι οι Έλληνες μπορεί να μην αφήσουν τους πρόσφυγες να

αποβιβασθούν. Ο Asa απάντησε ότι θα πήγαινε μαζί στο ταξίδι προς το λιμάνι της Μυτιλήνης και θα αναλάβει την ευθύνη για την αποβίβαση.Όταν το πλοίο έφθασε στην Μυτιλήνη ο Asa K. Jennings είδε με έκπληξη Έλληνες στρατιώτες παντού και τα πλοία να βρίσκονται αγκυροβολημένα. Δεν υπήρχαν προβλήματα να βγουν οι πρόσφυγες από το πλοίο και Asa πήγε στο Ελληνικό αρχηγείο του Στρατού. Επανειλημμένα ζήτησε από τον Έλληνα στρατηγό Φράγκου τα πλοία για την απομάκρυνση των προσφύγων από την Σμύρνη. Οι Τούρκοι είχαν εγγυηθεί την ασφαλή διέλευση, καθώς και το Ναυτικό των ΗΠΑ είχε υποσχεθεί προστασία των Ελληνικών εμπορικών πλοίων. Ο Στρατηγός επανειλημμένα αρνήθηκε να θέσει στην διάθεση του τα πλοία και ο Asa ήταν πολύ απογοητευμένος με τον Στρατηγό Φράγκου, έναν Έλληνα ο οποίος ήταν απρόθυμος να σώσει 300.000 από τους συμπατριώτες του! Ωστόσο, ο Jennings δεν γνώριζε εκείνη την ώρα ότι ο Στρατηγός ήταν μέρος μιας ομάδας Ελλήνων Αξιωματικών που σχεδίαζαν πραξικόπημα εναντίον της Ελληνικής κυβερνήσεως. Οι αξιωματούχοι χρειάζονταν τα πλοία και τους στρατιώτες για να κερδίσουν την εξουσία και ήταν πιο σημαντικό γι’ αυτούς από τις ζωές τόσων ανθρώπων…”

Καθώς ο Asa, εξαγριωμένος, βγήκε νωρίς το πρωί από μια συνάντηση με τον Στρατηγό, είδε ένα θωρηκτό να μπαίνει στο λιμάνι. Ο Asa Jennings επιβιβάστηκε στο Ελληνικό θωρηκτό Κιλκίς. Ο καπετάνιος του, Θεοφανίδης, ήταν πολύ πρόθυμος να βοηθήσει παρά το γεγονός ότι ένας ανώτερος στρατιωτικός είχε απορρίψει τον Asa. Ο Asa στην συνέχεια προχώρησε σε μια σειρά από μηνύματα για τον Έλληνα Πρωθυπουργό, τα οποία ο καπετάνιος Θεοφανίδης μετέφραζε στα Ελληνικά. Τα μηνύματα εστάλησαν από την αίθουσα ραδιοφώνου (ασυρμάτου) ως κωδικοποιημένα μηνύματα για ασφάλεια.

Στην αρχή η απάντηση ήταν ότι ο πρωθυπουργός κοιμόταν. Ο Asa ζήτησε ο πρωθυπουργός να ξυπνήσει. Στην συνέχεια ο πρωθυπουργός ήθελε μια συνεδρίαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Αγγελιοφόροι έπρεπε να σταλούν σε όλη την Αθήνα για να αφυπνίσουν τους υπουργούς και να παραστούν στην συνεδρίαση. Ο Asa είχε μια επταήμερη προθεσμία και βρισκόταν αντιμέτωπος με κυβερνητικούς αξιωματούχους που δεν συμμερίζονται την αίσθηση του επείγοντος. Τέλος, ο Πρωθυπουργός και η κυβέρνησή του, απάντησε λέγοντας ότι δεν θα μπορούσαν τα πλοία να πάνε στην Σμύρνη. Φοβόντουσαν ότι οι Τούρκοι θα συνελάμβαναν τα πλοία και θα εισέβαλαν στην συνέχεια στα Ελληνικά νησιά.

Ύστερα από αυτό ο Asa έστειλε τελεσίγραφο. Εάν τα πλοία δεν διατίθεντο για την διάσωση των Ελλήνων και άλλων στην Σμύρνη, το επόμενο μήνυμα του Asa δεν θα ήταν σε κώδικα. Το μήνυμα θα σταλεί ανοιχτά έτσι ώστε ο κόσμος θα γνωρίσει ότι η Ελληνική κυβέρνηση επέτρεψε στους Τούρκους να σκοτώσουν 300.000 Έλληνες

πολίτες.

Ο εκβιασμός λειτούργησε! Όλα τα πλοία στην περιοχή τέθηκαν υπό έλεγχο Asa, καθιστώντας τον προσωπικά υπεύθυνο για κάθε πλοίο που θα χανόταν. Οι καπετάνιοι των εμπορικών πλοίων ενημερώθηκαν ότι η Ελληνική κυβέρνηση είχε επιτάξει τα πλοία τους και άρχισαν να σηκώνουν ατμό για την Σμύρνη. Οι καπετάνιοι φοβόντουσαν να μπούνε σε ένα τουρκικό λιμάνι. Κάποιοι είπαν ότι τα πλοία τους είχαν μηχανικά προβλήματα και δεν θα είναι σε θέση να κάνουν το ταξίδι. Ο καπετάνιος Θεοφανίδης διέταξε τους καπετάνιους των εμπορικών πλοίων για μια συνάντηση στο θωρηκτό Κιλκίς. Ενημέρωσε τους καπετάνιους των εμπορικών πλοίων ότι θα αντιμετωπίσουν στρατοδικείο εάν τα πλοία τους δεν ήταν έτοιμα να φύγουν από τα μεσάνυχτα. Όλα τα πλοία έπλεαν τα μεσάνυχτα με τον Asa στο πρώτο πλοίο".

Του παραχώρησαν 26 πλοία, με τα οποία κατάφερε να βγάλει πάνω από 350.000 άτομα (οι Τούρκοι έδωσαν παράταση μέχρι 11 ημέρες). Ταυτόχρονα έφτασαν εκκλήσεις για βοήθεια και από άλλα λιμάνια και η Ελληνική κυβέρνηση αύξησε τον αριθμό των πλοίων σε 55!
Όταν η απομάκρυνση των προσφύγων από την Σμύρνη ολοκληρώθηκε, οι Τούρκοι αξιωματούχοι επέτρεψαν στον Asa να πάει τα πλοία σε όλα τα λιμάνια από την Μαύρη Θάλασσα ως την Συρία.Ένας άγνωστος, ένα παιδί για τα θελήματα στην Χριστιανική Ένωση, ο πιο ασυνήθιστος "ναύαρχος" στην ιστορία, ο 44χρονος Αμερικανός Asa K. Jennings (1877-1933), καμπούρης με 1.60 μπόι, μεθοδιστής πάστορας, έγινε διοικητής όλου του Ελληνικού στόλου. Κάνοντας δυο δρομολόγια, ο Τζένινγκς φυγάδεψε 58.000 άτομα. Τα πλοία του αμερικανικού και αγγλικού στόλου άρχισαν επίσης να μεταφέρουν κόσμο και προς τα τέλη του Οκτωβρίου την Τουρκία εγκατέλειψαν 200.000 άτομα.

Μέχρι τον Δεκέμβριο 500.000 άνθρωποι είχαν σωθεί. Ο Πατριάρχης της Ορθόδοξης Ανατολικής Εκκλησίας ανέφερε ότι 1.250.000 άνθρωποι απομακρύνθηκαν με ασφάλεια μέχρι η επιχείρηση διάσωσης ολοκληρωθεί…

Η Ελληνική κυβέρνηση αναγνωρίζοντας ότι Asa K. Jennings απέκτησε τον σεβασμό, την φιλία και την εμπιστοσύνη του Μουσταφά Κεμάλ και της τουρκικής κυβέρνησης, τον διόρισε να είναι ο διπλωμάτης που εκπροσωπεί την Ελλάδα για τον επαναπατρισμό των αιχμαλώτων πολέμου στην Συνθήκη της Λωζάννης.Για την υπηρεσία του στην Ελλάδα, στον Asa Jennings απονεμήθηκε το υψηλότερο στρατιωτικό παράσημο στην Ελλάδα, το Μετάλλιο Στρατιωτικής Αξίας και η υψηλότερη πολιτική διάκριση. Αυτή ήταν η πρώτη φορά στην Ελληνική ιστορία που ένα άτομο έλαβε τις υψηλότερες στρατιωτικές και μη στρατιωτικές διακρίσεις ταυτόχρονα!

Ο Asa Jennings πέθανε το 1933. Λίγοι στην Ελλάδα και την Τουρκία γνωρίζουν το όνομά του και δεν υπάρχει ούτε ένα μνημείο, αφιερωμένο στον άνθρωπο, που έσωσε πάνω από το 15% του πληθυσμού της Ελλάδος.

Πηγή: peripatrhs.blogspot.gr